

A valóság szerelmese, Albert József (1944-2019)

Kellene egy jó kezdőmondat.

„Tavaly ilyentájt hallottam először, hogy nagyon-nagy baj van az Albert Jóska-val...” Nem, nem lehet ezzel kezdeni. Legyen inkább ez: „Elhittem neki, hogy meg fog gyógyulni.” Ez is igaz, hiszen amikor utoljára beszélünk telefonon, akkor el is mondta, az orvosok nagyon biztatják. Éppen Kőszegre ment pihenni, azt mondta jól érzi magát. Az idő is szép volt, kértem, hogy küldjön még valami írást a Comitatusnak.

„Szívesen hinném azt, hogy ha így süt a nap, akkor nincsen semmi baj.” Ez már egy jó kezdőmondat, bár az idézett E. P.-nél mégis az egyik utolsó (Hasnyálmirigynapló 237. oldal, még egy bekezdés s véget is ér a regény.) Ugyanaz volt a betegsége, mint a nagy írónak, ugyanaz lett végül a kezelőorvos is. Ezt ő jó jelnek gondolta, s nagy szerencsének, hogy - mikor végre kiderült mi is a baja - sikerült kapcsolatot találni a híres orvoshoz, hiszen így abban reménykedhetett mindenki: a legjobb hazai specialista kezeli.

Valószínű, hogy ekkor már késő volt... Halála előtt még megkaptam postán a Leveleki Magditól az utolsó közösen szerkesztett tanulmánykötetüket. Talán egy hét, vagy csak néhány nap, s egyszer csak olvasom a közösségi portálon a hírt: Jóska elment.

Az igazi nekrológot az előző oldalon olvashattátok közvetlen munkatársa, Leveleki Magdolna tollából, most

csak néhány sort, talán egy-két vagy több bekezdést írnék Albert Jóska műveiről és a Comitatus-szal való kapcsolatáról:

Első cikke ma is fontos kérdést vet fel: „Hogyan segítik a fizikai dolgozók általános iskolás gyermekeit a keszthelyi járásban?” (Pályaválasztási Tanácsadás, 1970. 2. sz. 5-7. p.) Kellott egy negyedszázad, amikor - az általam adott kicsit gicceses címben - megidéztet VA-LÓSÁG hasábjain is megjelenhetett az „Önkormányzati szerepváltozatok a 90-es évek elején című írása.” (Társszerző: Leveleki Magdolna, Valóság, 1996. 4. sz. 79-94. p.) Közben jött az Egyetem, a Comitatus, a szakalapítás a Veszprémi Hittudományi Főiskolán.

„Albert Józsefet Oláh Miklós révén ismertem meg...” Ez is lehetett volna - egyfajta tanúvallomásomként - az első mondat. Ők már a rendszerváltáskor is szakmai kapcsolatban voltak, egyikőjük az MDF-et, másikuk inkább az SZDSZ-t támogatva szociológusként, de lényegében mégis egy platformon állva. Miklós volt, aki bekapcsolta Jóska-t a közös munkába. Amint a mellékelt bibliográfiából is kitűnik, Albert tanár úr előszeretettel foglalkozott a községek ügyeivel, írt riportot és esettanulmányt is. Én személyesen, saját ötlettől vezérelve csupán egyetlen tanulmányt „rendeltem” tőle, az „Átmenet...” című kötetbe, az egyetemről szólót, amikor kiadóként belekontárkodtam a szerkesztő munkájába.

Többnyire ő járt be a szerkesztőségbe, akkor jött az ötlet, hogy a Veszprémi Egyetem, aminek épp írta a történetét, nem maradhat ki a „veszprémisztika” nagykönyvéből. A kilencvenes években nagyon intenzív volt a kapcsolata folyóiratunkkal, de az utóbbi évtizedben is több cikket publikált nálunk, a legutolsót épp a tavalyi tavaszi számunkban. (Erről részletesen a mellékelt kissé önző, mert főként csak a Comitatushoz kötődő írásokat felsoroló, bibliográfiában számolok be.)

A Magyar Tudományos Művek Tárának statisztikája 126 közleményt, köztük 12 általa írt vagy szerkesztett könyvet, 26 könyvrészletet, 29 tudományosnak elismert folyóiratban megjelent tanulmányt, 6 konferencia-közleményt tartalmaz, de ha valaki teljes képet akar látni jobban teszi, ha rákeres a <http://albertjozsef.hu/publ> hivatkozásra, hiszen ott az általa írt újságcikkek, inter-

júk is teljes körűen megtalálhatóak. A hivatalos MTA adatbázis csak 5 független idézőt jelöl meg, ez azonban biztos hibás adat, hiszen az Éghajlatváltozás társadalmi hatásai... című kutatás kapcsán megjelent publikációinkban csak mi ketten, Leveleki tanárnővel, ennél többször idéztük. E kutatás kapcsán láttam, hogy milyen nagy szakmai tudással rendelkezik Albert Jóska...

Felidézhetném közös szereplésünket a Veszprém Városi Televízióban, ahol Oláh Miklóssal hármásban magyaráztuk a parlamenti választási eredményeket, a közös buszozást Győrből haza, amikor rácsodálkoztam arra, hogy ő már ingyen utazik. Volt még egy közös államvizsgáztatás is, ahol kiderült, hogy milyen szenvedélyesen érdekli, még hetvenen túl is, a fiatalok véleménye. Ekkor több profi fénykép készült róla az egyetem fotósa által. (Itt épp gratulál a sikeresen államvizsgázóknak.)

Kellene még egy zárómondat, vagy kettő: „... élni és írni úgy kell, mintha minden cselekedetünk utolsó lenne az életben, mintha minden leírt mondatunk után a halál tenne pontot. --- Végzetesen kell élni és írni, tehát nyugodtan, nagyon figyelmesen, egyforma erővel figyelve a világra és önmagunkra, értelmünkre és szenvedélyeinkre, az emberek szándékaira és a mindenséghez való kapcsolatainkra.” (M. S. Füves Könyv, Révai, Budapest 1943. p. 10.)

Azt hiszem Albert József tudta teljesíteni ezt a Márai Sándor által megírt szigorú követelményt. Csodálom érte!

AGG ZOLTÁN

Válogatott bibliográfia

Albert József főbb művei, s az általa szerkesztett kötetek

Albert József (szerk.) ; Leveleki Magdolna (szerk.): Demográfiai jellemzők és a szociális segítség formái, lehetőségei: Tanulmánykötet, Veszprém : Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola (2019)

Albert József ; Leveleki Magdolna: Kulturális hagyomány és innováció Veszprém: Háttér tanulmány Veszprém Megyei Jogú Város Európa Kulturális Fővárosa pályázatához pp. 1-98. (2017)

Leveleki Magdolna ; Agg Zoltán ; Albert József ; Dombi Gábor: A környezettudatosság és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás társadalmi különbségei a Balaton térség állandó népessége körében In: András, Ferenc (szerk.) Klímaváltozás, társadalom, etika; Veszprém : Pannon Egyetem, Modern Filológiai és Társadalomtudományi Kar (2015) pp. 15-111. , 96 p.

Albert József ; Leveleki Magdolna ; Szociológiai alapismeretek; Veszprém : Pannon Egyetemi Kiadó (2014) , 170 p.

Albert József: Környezetszociológia In: Nagy Janka Teodóra; Jász Krisztina (szerk.) Szociális munka a fenntartható fejlődésért; Szekszárd : PTE IGYK Szociális Munka és Szociálpolitikai Intézet, (2011) pp. 6-28. , 23 p.

Albert József (szerk.): Tizenöt éves a szociálismunkás-képzés a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskolán: 1995-2010. Veszprém : Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola (2010)

Albert József (szerk.) : Szociális helyzetképek; Veszprém : Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola (2009)

Albert József ; Kalocsai, Adrienn: Romák, hajléktalanok Veszprém, Veszprém : Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola (2006)

Leveleki, Magdolna ; Albert, József ; Kerülő, Judit ; Vitál, Attila ; Albert, József (szerk.): Társadalomismeret; Nyíregyháza, Pro Educatione Alapítvány (2003) , 213 p.

Albert József: Helyi társadalmi konfliktusok a nyolcvanas és a kilencvenes években; Veszprém : Veszprémi Egyetemi Kiadó (2001) , 261 p.

Leveleki Magdolna ; Albert József ; Farkas István: Szociológia; Nyíregyháza, : Pro Educatione Alapítvány (2001) , 231 p.

Albert József: Helyi társadalmi konfliktusok a nyolcvanas és a kilencvenes években dunántúli esettanulmányok alapján 286 p. Disszertáció benyújtásának éve: 1994, Megjelenés/Fokozatszerzés éve: 1994 (Kandidátus)

Albert József: Terepbejáró (Szociológiai, szociográfiai és közművelődési írások) Veszprém, : Eötvös Károly Megyei Könyvtár (1994) , 247 p.

Albert József cikkei a Comitatusban

Demográfiai jellemzők és foglalkoztatottság a veszprémi kistérségben; COMITATUS: ÖNKORMÁNYZATI SZEMLE (továbbiakban csak COMITATUS) 29 : 231 pp. 37-46. , 10 p. (2019 tavaszi szám)

A környezeti fenntarthatóság a „balatoni emberek” véleményeinek és attitűdjeinek tükrében; COMITATUS: 24 : 218 pp. 3-12. , 10 p. (2015)

A klímaváltozás jelei és várható hatása a Balaton-térségben (társzerző: Leveleki Magdolna); COMITATUS: 24 : 218 pp. 78-87. , 10 p. (2015)

„A természet törvényeit kell elsősorban figyelembe venni” Beszélgetés Papp Sándor egyetemi tanárral COMITATUS: 24 : 216 pp. 63-67. , 5 p. (2014)

A fenti cikkek interneten is hozzáférhetőek: <http://mrty.hu/comitatus.html>

Zöld mozgalmak, pártok; COMITATUS: 18 : 9-10 pp. 9-18. , 10 p. (2008 szeptember-október)

A veszprémi egyetemen végzett hallgatók munkaerő-piaci helyzete és az egyetemi képzés (társszerzők: Csabina Zoltán és Leveleki, Magdolna); COMITATUS: 18 : 1-2 pp. 3-37. , 35 p. (2008 január-február)

A magyar társadalom szerkezetének változása a rendszerváltástól napjainkig a társadalmi jelzőszámok tükrében; COMITATUS: 13 : 4 pp. 11-20. , 10 p. (2003 április)

Fenntartható városi fejlődés; COMITATUS: 9 : 5 pp. 5-14. , 10 p. (1999 május)

Az önkormányzatok és a környezetvédelem Veszprém megyében; COMITATUS: 8 : 3 pp. 33-38. , 6 p. (1998 március)

Cigány munkanélküliség és cigány életstratégiák egy Fejér megyei faluban; COMITATUS: 7 : 5 pp. 44-49. , 6 p. (1997 május)

A Földhöz, a természethez, a környezethez való viszony - történeti kontextusban I-II.; COMITATUS: 6 : 5 pp. 3-10. , 8 p. (1996 május) és 6 : 6 pp. 20-25. , 6 p. (1996 június)

Harmadik országos falukonferencia Pécsen; COMITATUS: 5 : 12 pp. 68-71. , 4 p. (1995 december)

Az önkormányzatok gazdálkodói magatartása (társszerző Leveleki Magdolna); COMITATUS: 5 : 11 pp. 32-38. , 7 p. (1995 november)

„Bábáskodás nélkül semmi sem történik” Önkormányzatok és vállalkozás a 90-es évek elején (társszerző Leveleki Magdolna); COMITATUS: 5 : 6 pp. 18-27. , 10 p. (1995 június)

Egy lakosság és üzem közötti környezeti konfliktus a rendszerváltás időszakában; COMITATUS: 4 : 10 pp. 58-68. , 11 p. (1994 október)

A KISZI-nek, a Comitatus kiadójának tanulmány-köteteiben megjelent írásai

„Semmi érdekesség, dolgozunk” Negyedik szabad önkormányzat választás Kislődön;

In: Oláh Miklós - Agg Zoltán (szerk.): Új szereposztás : önkormányzati választások, 2002, Veszprém, (2003) pp. 189-197. , 9 p.

„Hivatalosan is legyen megbékélés” Harmadik szabad önkormányzat-választás Kislődön In: Oláh, Miklós (szerk.): 3/b. = Az 1998-as önkormányzati választások Veszprém megyében, Veszprém 2000.

A Veszprémi Egyetem metamorfózisa In: Oláh, Miklós (szerk.) Az átmenet avagy Veszprém megye a rendszerváltás időszakában : tanulmányok (röviden: Átmenet...) Veszprém Megyei Önkormányzat Közigazgatási és Informatikai Szolgáltató Irodája – továbbiakban KISZI, (1995) pp. 569-587. , 19 p.

„Ha eldobod a fegyvert, az ellenséged fölveszi és rádszegezi” In: Oláh, Miklós (szerk.) Ezüstvasárnap : önkormányzati választások, 1994. december 11. : tanulmányok KISZI, Veszprém (1995)

„Ez már régen nem két ember párharca” Színházi csata Veszprémben In: Oláh, Miklós (szerk.) Szokatlan szerepben, avagy hogyan válasszunk színidirektort? KISZI, Veszprém, (1991) pp. 305-311. , 7 p.

„Én vállalkozó önkormányzatot szerettem volna”: Kislődi anizix In: Oláh, Miklós (szerk.) Önkormányzat-választás Veszprém megyében: KISZI, Veszprém (1991) pp. 138-143. , 6 p.

Önkormányzatválasztás két bakonyi faluban In: Oláh, Miklós (szerk.) Önkormányzati választások Veszprém megyében 1990.: KISZI, Veszprém (1991) pp. 121-126. , 6 p.

Albert József internetről letölthető további környezetszociológiai illetve szociális munka témájú műveinek hozzáférései:

http://www.kozterhalo.hu/dokumentumok/szocialis_munka_a_fenntarthato_fejlodesert.pdf

<https://www.vhf.hu/sites/default/files/dokumentumok/rendezvenyek/2013/albertjozsef.pdf>

http://www.esely.org/kiadvanyok/2009_4/03albert.pdf

(Összeállította: Agg Zoltán)